

Nr.11/1073/.V metai. D i e p h o l z ,1949 m.sausio mėn.15 d.

Schumanas džiaugiasi drauginga pasitarimų nuotaika

Dvi dieni Londone viešėjęs Prancūzijos užsienių reikalų ministras Robert Schuman vakar vakare spaudos atstovams pareiškė: Per 48 val. Londone su D.Britanijos užs.reik.ministeriu E.Bevinu apkeleivome visą pasaulį, aptardami jo reikalus. Prancūzijos kabinete esti kartais didesnių nesutarimų tarp ministerių, negu ši kartą buvo tarp Londono ir Paryžiaus. Su užs.reik.min.E.Bevinu kalbėjau kaip vyras su vyru. Jokių nutarimų pasitarimuose nepadaryta. Buvo aptarti Vak.Unijos, jos gynybos, Šiaurės Atlanto pakto reikalai, art. ir tol. Rytai ir tt. Vak.Unijos reikalu taip jokių nutarimų nepadaryta, nes juos padarys netrukus susirinkusi Vak.U. valstybių astovai. Dėl Ruhro krašto statuto jokių didesnio masto skirtumų neturima. Likę neaptarti dar du klausimai. Apie Austriją nebuvo kalbama. Dėl atsistatymo programos, liečiančios abu kraštus, kalbės D.Britanijos finansų ministeris Sir Stafford Crips, kurio laukiama Paryžium atvykstant. Dėl padėties Palestinoje Prancūzija yra nuomonės, kad reikia de facto pripažinti Izraelį. Tol. Rytuose reikalinga pradėti stiprią akciją prieš komunistines ir nacionalistines idėjas.

Britų užsienių reik.ministerijos išleistajame komunikate, kuris pasirodė vakar popiet, sakoma, kad ministeriai nepadarę jokių sprendimų tik todėl, kad į glaudų bendradarbiavimą norima įtraukti ir kitus kraštus.

JAV valst.departamentas kaltina sovietus dėl JTO

Vakar JAV valstybės departamentas apkaltino sovietus, kad jie savo taktika tautų tarpe mažina pasitikėjimą Jungtinių Tautų Organizacija. Sovietų programos rezultatas yra tas, kad tautos, nustojusios pasitikėti JTO, yra tuo pačiu verčiamos burtis į kolektyvus, ieškant saugumo. Prieš agresiją galima apsiginti tik grupine valstybių saugumo grupe, kuria bus Šiaurės Atlanto paktas. JAV valstybės departamentas reikalauja, kad JAV vyriausybė militariniui ir diplomatiniai remtų Vak.Uniją.

Komunistų sąlygos taikai Kinijoje sudaryti

Pranešama, kad Kinijos komunistų vyr.vadovybė statanti šias sąlygas: pašalinti dabartinę krašto konstituciją ir dabartinę vyriausybę, sudaryti naują vyriausybę be reakcinių elementų, išduoti karo nusikaltėlius, nutraukti ryšius su tais kraštais, kurie išnaudoja kraštą ar atiduoda jį jų įtakai ir kt.

Kitos naujausios radijo žinios:

= Vakar JAV senato užs.reik.komisija vienbalsiai patvirtino D.Achesono paskyrimą užsienių reikalų ministru. Manoma, kad ateinančią savaitę ir JAV senatas šį klausimą svarstys.

= Vakar Briusselyje baigėsi Vak.Unijos gynybos komisijos posėdis. Kaip pranešama, buvo susitarta dėl šių valstybių karinių pajėgų mobilizavimo ir bendrai dėl karinių pajėgų organizavimo.

= Iš Graikijos pranešama, kad ministeris pirmininkas žadąs atsistatydinti.

= Vakar Varšuvoje buvo pasirašyta prekybos sutartis tarp Lenkijos ir D.Britanijos. Sutartis padaryta 5 metams 260 milijonų svarų stsumai. Lenkija D.Britanijai tiekianti: bekonus, kiaušinius ir medį, o iš jos gausianti: žaliavas ir mašinas. Ši sutartis yra pati didžiausia, kurią D.Britanija po karo yra pasirašiusi su rytinio bloko valstybėmis. Lygiagrečiai buvo pasirašyta dėl abiejų valstybių nuosavybės kompensavimo. Šiuo reikalu pasitarimai tarp abiejų vyriausybių prasidėsia vasario mėnesį.

= JTO patikėtinių komisija Indonezijoje pranešė JTO Saugumo Tarybai, kad šiuo metu Indonezijoje plačiu mastu yra vykdomi sabotazo aktai. Olandijos kariuomenės čia esą permažai, kad tai galėtų sulaukyti.

= Sovietų konsulate užvakar kilo gaisras, kurį per 30 min. likvidavo Londono gaisrininkai. Vakar sovietų konsulato tarnautojai kaltino ugn., kad pervėlai atvykę. Londono gaisrininkų vadovas pranešė, kad į gaisro vietą atvykta po 2 minučių, sužinojus apie gaisrą.

= Vakar Berlyne įvyko magistrato tarėjų posėdis, kuriame prof.Ernat Reuter išrinktas vyr.burmistru. Šis posėdis vyko kartu su britų kar.gub., kuris tik ką pradėjo eiti savo pareigas.

V i e t o s ž i n i o s :

= Šiandien medinės stovyklos salėje "Aušrinės" kvartetas ruošia koncertą. Programoje: solo, duetas, kvartetas/lietuvių ir pasaulinių muzikų kompozicijos/, deklamacijos. Po programos šokiai. Koncerto pradžia 19 val. Bilietų kaina 1,5 - 0,5 DM. Bilietai gaunami mūrinės stovyklos policijoje koncerto dieną nuo 13 - 15 val. ir prie įėjimo nuo 17 val. "Aušrinės" kvartetas visus kviečia atsilankyti.

= Šiandien mėsa duodama šia tvarka: Nr.181 - 360 nuo 9 - 10 val., Nr. 361 - 454 ir 1 - 90 nuo 10 - 11 val. ir Nr.91 - 180 nuo 11 - 11,45 val.

Lietuvių kalbos reikalai/tęsinys/

Liemenė, ne: kamzielka, kamzelė, kamzulka, žilietas, vestė - vok. Weste, rus. žilet, ukr. kamizelka, lmk. kamizelka.

Ryšium su bolševikų persekiojimais daug lietuvių išbėgo iš Lietuvos, ne: sąryšyje su...

Austrija tarp vilties ir baimės

Pasirinkus teigiamai visų keturių valstybių vyriausybėms dėl pasitarimų taikos su Austrija sudarymo reikalui, šiame vasario mėn. 7 d. Amerikos kviečiama šių valstybių užsienių reikalų taryba. Greičiausia ši konferencija vėl įvyks Londone, kur ir 1948 metų pasitarimai nieko gero neatnešė. Jei naujiems pasitarimams ryžtamasi, tai, be abejo, yra neginčijamas Austrijos užs. reik. ministerio dr. Gruberio nuopelnas, nes jis sugrąžino puiką progą dar tada, kai vystėsi Stalino ir Tito konfliktas. Tačiau dar klausimas, ar ir šį kartą bus prieita prie taikos sutarties sudarymo.

Faktinai gi Austrija šiuo metu yra vienintelis kraštas, kuriame geležinė uždanga dar tebelaiko pravertas duris, o Viena - tai miestas, kur kol kas dar visi keturi gubernatoriai sutaria, nors jos sovietinis sektorius gyvena nuolatiniame sovietų terore. Kremlius ir Kominformas daro visa, kad niekais paverstų Figlio vyriausybės atsikūrimo darbą. Paskutiniuoju metu itin sustiprėjo sovietinė presija, kad net tenka abejoti, ar sovietai iš viso nuoširdžiai ir garbingai trokšta sutvarkyti Austrijos demokratinius reikalus. Reparacinės sovietų pretenzijos į taip vad. ankstyvesniąją vokiečių nuosavybę duoda jiems tokį žiaurų ginklą, kuriuo jie gali visiškai palaužti savo zonos ūkinį gyvenimą. Šioje srityje ligi šiolei niekais nuėjo visos konferencijos. Paskutiniuoju metu atiduro tiegi garvežiai ir riedmenys prilįgsta faktinam apiplėšimui. Šias žaizdas Austrijos geležinkeliai sunkiai beužgydys. Jei ne vakariečių kantrumas ir Amerikos pagalba - kaip žinia, amerikiečiai okupacines išlaidas apmoka doleriais - galbūt konfliktas jau būtų įvykęs. Ir Austrijoje komunistai visomis jėgomis vykdo tautos naikinimo darbą. Dienos šviesoje dingsta žmonės, vyksta vieši apiplėšimai. Tik dėl netrukus įvyksiančios keturių didžiųjų valstybių užsienių reikalų ministerių tarybos konferencijos Austrijos vyriausybė susilaikė neskelbusi baltosios knygos apie sovietų vykdomą šiame krašte terorą. Žinoma, tai tik būtų buvęs atsisaukimas į pasaulį, tačiau praktiškai padėties nė kiek nepakeistų.

Giliai susirūpinę ir pergyvendami seka vieniečiai įvykius Perlyne, galvodami, kad kurią nors dieną ir jų mieste gali šis gaisras iškilti, kai kartais konferencija vėl nieko nepasiektų. Šiuo metu Vienoje esama nuomonės, kad padėtis Perlyne ligi balandžio - tai yra ligi JTO konferencijos Lake Success lemiamai nepakitės, tai reiškia noras, kad šis trumpos ramesnis laikotarpis būtų išnaudotas taikingiems nutarimams. Tačiau Austrijos rytinės zonos užnugaryje lygiagrečiai tykoja komunistinis perversmas, nes Austrijos reikšmė sovietų Balkanų pozicijai yra labai svarbi. Todėl ir sovietų žadinyt atitraukti kariuomenę priimamas labai rezervuotai.

Ir taip žengia Austrija, vildamosi taikos sutartimi ir bijodama pilietinio karo.

K i t o s ž i n i o s i š A u s t r i j o s :

= Korntherio srities viršininkas pranešė, kad jau rengiamasi panaikinti buvusią draudžiamąją zoną išilgai Jugoslavijos sienos.

= Šiuo metu Austrijoje yra 150.000 DP. Per 50.000, tarpininkaujant IRO, jau pavyko išvykti į užjūrius, o dabar kas mėnesį emigruoja apie 7.000 DP. Lietuvių dabar Austrijoje yra tik apie 800.